

คู่มือประชาชน เรื่อง การจัดการขยะในครัวเรือน

องค์การบริหารส่วนตำบลโพ้นจาน
www.phonchan.go.th

Change For Good
เปลี่ยนเพื่อโลกที่ดีกว่า

อาสาสมัครท้องถิ่นรักโลก
LOCAL ENVIRONMENT VOLUNTEER
SAVE THE PLANET

Change For Good
เปลี่ยนเพื่อโลกที่ดีกว่า

3R
• แยกทิ้ง (Reduce)
• ใช้ซ้ำ (Reuse)
• นำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

ภาพรวม 3R หรือ 3 ส
ใช้แบบ (Reduce)
ใช้ซ้ำ (Reuse)
นำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)

กิจกรรมลดขยะในครัวเรือน
เพื่อลดปริมาณขยะ

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ ๑

๑. จัดเตรียมภาชนะหรือเศษวัสดุภาชนะเหลือใช้ เช่น ถังสี ถังพลาสติกใช้แล้ว ขนาดของภาชนะขึ้นอยู่กับปริมาณขยะในครัวเรือน หากมีมากก็ใช้ภาชนะที่มีขนาดใหญ่ขึ้นตามความเหมาะสม (ภาชนะที่ใช้ อาจเป็นถังพลาสติกหรือภาชนะอื่นๆ ที่มีฝาปิด)

๓. นำเศษอาหาร เศษผักผลไม้ ใบไม้ และเศษหญ้าที่เหลือมาเทใส่ในถังที่ฝังไว้ และปิดฝาภาชนะให้มิดชิด

๔. จุลินทรีย์ในดิน, ไส้เดือนในดินจะทำการย่อยเศษอาหารในภาชนะให้กลายเป็นปุ๋ย (ระยะเวลาขึ้นอยู่กับปริมาณขยะเปียก) หากมีกลิ่นเหม็นสามารถเติมน้ำหมัก EM หรือเอาเศษหญ้าและใบไม้ขนาดเล็กมากลบผิวชั้นบน

๒. เจาะรูหรือตัดภาชนะดังกล่าวที่ก้นถังแล้วขุดหลุมขนาดความลึก ๒ ใน ๓ ส่วนของความสูงของภาชนะนำภาชนะที่เตรียมไว้ไปใส่ในหลุมที่ขุด ทั้งนี้หากมีปริมาณขยะอินทรีย์เกิดขึ้นมากและมีพื้นที่เหลือ สามารถทำได้มากกว่า ๑ จุด

๕. เมื่อปริมาณเศษอาหารถึงระดับเดียวกับพื้นดินที่ขุดไว้ ให้เอาดินกลบ แล้วย้ายถังไปทำตามขั้นตอนเดิมที่จุดอื่นต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการกำจัดขยะอินทรีย์ และขยะเปียกในครัวเรือน

รูปแบบที่ ๒

๑. จัดเตรียมท่อซีเมนต์เหลือใช้ หรือจัดทำคอกไม้ ล้อมรอบต้นไม้หรือสเวียน ไว้สำหรับรองรับขยะอินทรีย์หรือ ขยะเปียก

๒. รองท่อซีเมนต์ด้วยอิฐหรือวัสดุ เพื่อยกฐานของท่อซีเมนต์ ให้มีช่องว่างอากาศ หลังจากนั้นให้เติมดินหรือใบไม้ลงไป ที่ ฐานวงล้อซีเมนต์

๓. นำขยะอินทรีย์ ขยะเปียก เศษอาหาร เปลือกผลไม้ เศษหญ้า เศษใบไม้ เทใส่ในจุดที่ได้จัดเตรียมไว้ตามข้อ ๑

๔. นำเศษใบไม้แห้งมาโรยปิด เพื่อเป็นการป้องกันกลิ่นเหม็นและ ป้องกันแมลงต่าง ๆ โดยสามารถเติมน้ำยา EM เพื่อป้องกันกลิ่นและ เร่งปฏิกิริยาการหมักได้อีกด้วย

๕. พลิกกลับหรือเกลี่ยกองเศษขยะอินทรีย์หรือขยะเปียกเป็น ประจำเพื่อเติมอากาศให้กับจุลินทรีย์นำไปใช้ในกระบวนการย่อยสลาย เมื่อถึงระยะเวลาหนึ่งก็จะได้ดินหรือปุ๋ยที่มีคุณสมบัติเหมาะแก่ การปลูกพืช

ขยะมูลฝอย ?

ขยะมูลฝอย คือ ของเหลือทิ้งจากการใช้สอยของมนุษย์ซึ่งเกิดจากการอุปโภค บริโภค และกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน แต่หากมีการคัดแยกก่อนที่จะทิ้งเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์สิ่งเหล่านี้จะมีคุณค่าหรือมูลค่าเพิ่มขึ้น

ประเภทของขยะมูลฝอย

ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น ๔ ประเภท ได้แก่ **ขยะอินทรีย์ หรือ ขยะย่อยสลายได้** **ขยะรีไซเคิล** **ขยะทั่วไป** **ขยะพิษหรืออันตรายจากชุมชน** ซึ่งแต่ละประเภท หากเรามีการคัดแยกขยะแล้ว จะทำให้เราสามารถจัดหาวิธีการในการนำไปจัดการและกำจัดได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสมและสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้อีก

ขยะอินทรีย์หรือขยะย่อยสลายได้

คือ สิ่งที่ย่อยสลายได้ง่าย สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร หญ้า ใบไม้ ซากพืช ซากสัตว์ เป็นต้น

ขยะอันตรายหรือมีพิษ

คือ สิ่งที่มีองค์ประกอบหรือปนเปื้อนสารอันตราย วัตถุมีพิษ วัตถุกัดกร่อน วัตถุติดเชื้อและวัตถุไวไฟ เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น

ขยะรีไซเคิล

คือ สิ่งที่ยังมีประโยชน์สามารถนำไปแปรรูปกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ ขวดและกระป๋อง เครื่องดื่ม กระจกพลาสติก เศษพลาสติก เศษโลหะอลูมิเนียม ยางรถยนต์ แผ่นซีดี กล่องเครื่องดื่ม

ขยะทั่วไป

คือ ขยะประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากข้างต้น มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระจกใสชนม กระจกบรรจุผงซักฟอก ของบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป กระจกพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอยส์เปื้อนอาหาร เป็นต้น

การจัดการขยะมูลฝอยง่ายๆ ในครัวเรือน

มาตรการ

3 ช.

- ➡ ใช้น้อย
- ➡ ใช้ซ้ำ
- ➡ แปรรูปการใช้

ใช้ซ้ำ

การนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า นำเศษวัสดุเหลือใช้มาดัดแปลงใช้ประโยชน์ หรือเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ซ้ำได้หลาย ๆ ครั้ง แทนผลิตภัณฑ์ที่ใช้ครั้งเดียวทิ้ง เช่น การใช้กระบอกน้ำแทนน้ำขวด การใช้กระดาษสองหน้า เป็นต้น

ใช้น้อย

- ▶ ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาด สะอาด ถ่านไฟฉาย ชนิดชาร์จใหม่ได้ ฯลฯ
- ▶ ลดการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ย่อยสลายยาก เช่น ถังพลาสติก และกล่องโฟม
- ▶ ใช้ภาชนะอื่นทดแทน เช่น นำถุงผ้า ตะกร้าใส่ของ หรือหิ้วปิ่นโตไปซื้อกับข้าว และอาหาร

แปรรูปการใช้

การนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่หมุนเวียนกลับมาเข้าสู่กระบวนการผลิตตามกระบวนการของแต่ละประเภท เพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่หรือสร้างมูลค่า เช่น การคัดแยกขยะ เช่น ขวดแก้ว กระดาษ พลาสติกและโลหะเพื่อนำไปขายให้ร้านรับซื้อของเก่า หรือชาแล้ง การนำเศษวัสดุหรือกล่องนมมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

**Reduce ! Reuse !
Recycle !**

การกำจัดขยะโดยใช้หลัก 3R

มารู้จักหลัก 3R กัน

- Reduce
- Reuse
- Recycle

Reduce

ลดการใช้สิ่งของอย่างฟุ่มเฟือย

ใช้ทุกสิ่งอย่างคุ้มค่า

เลือกใช้เท่าที่จำเป็น

เลือกสินค้าที่มีอายุการใช้งานนาน

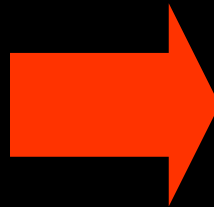
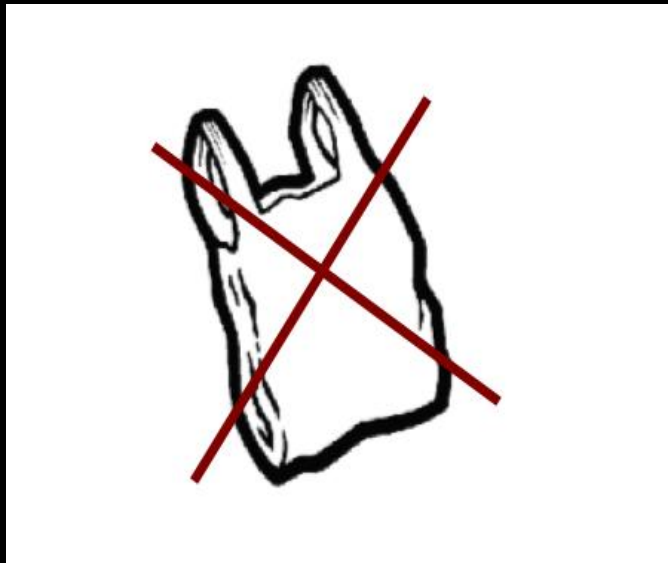

มาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อโลกของเรากัน

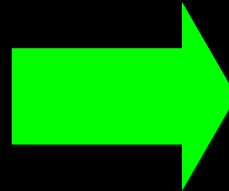
5 วิธี Reduce อย่างง่ายๆ

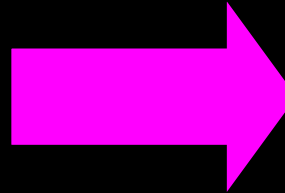
1. ลดการใช้ถุงพลาสติก ใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าแทน

2. ใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ชนิดเติม

3. ใช้แก้วน้ำเซรามิก แทนแก้วพลาสติกหรือแก้วกระดาษ

4. หลีกเลี่ยงสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่มีหีบห่อบรรจุภัณฑ์
ฟุ่มเฟือยมีการห่อหุ้มหลายชั้น

5. หลีกเลี่ยงการซื้อผลิตภัณฑ์ขนาดเล็กสำหรับผลิตภัณฑ์ที่
ใช้เป็นประจำ ควรเลือกที่มีขนาดใหญ่เพราะคุ้มค่า และใช้
บรรจุภัณฑ์น้อยกว่า

Reuse

ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างรู้คุณค่า

นำสิ่งของที่ยังใช้งานได้กลับมาใช้ใหม่

เพื่อลดการใช้ทรัพยากรและลดปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้น

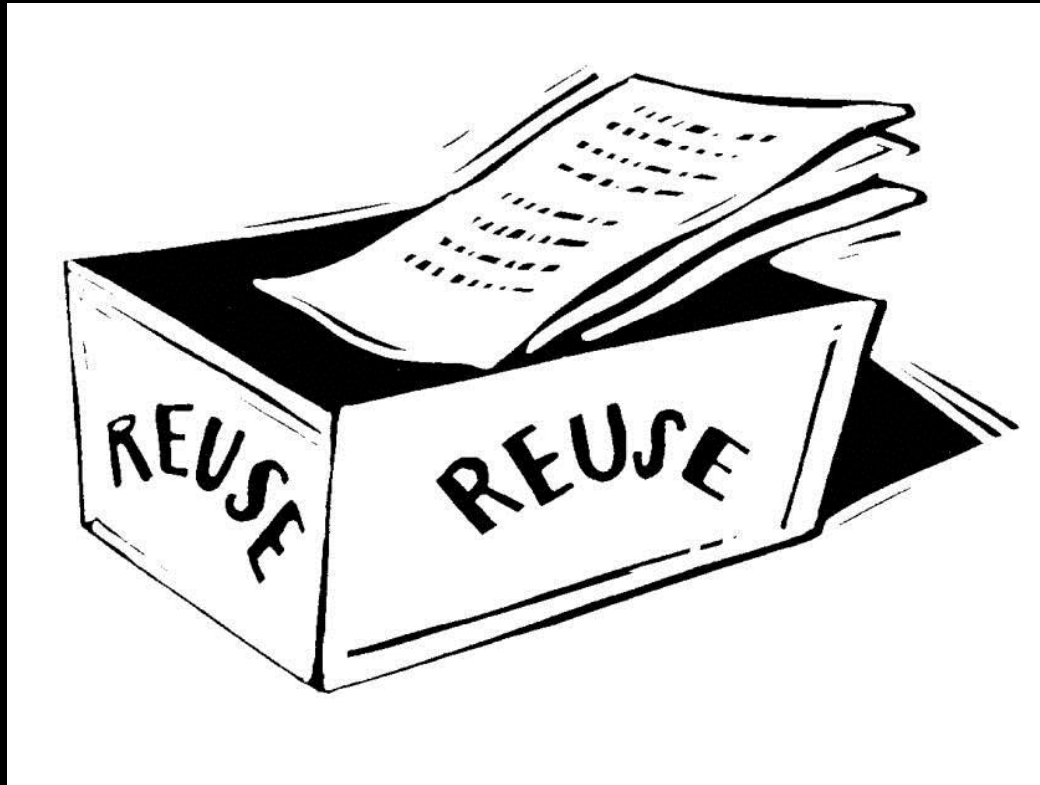
5 วิธี Reuse อย่างง่ายๆ

1. บริจาคหรือขายสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่ไม่ใช่แล้ว

เช่น หนังสือ เสื้อผ้า เฟอร์นิเจอร์ และเครื่องมือใช้สอยอื่นๆ

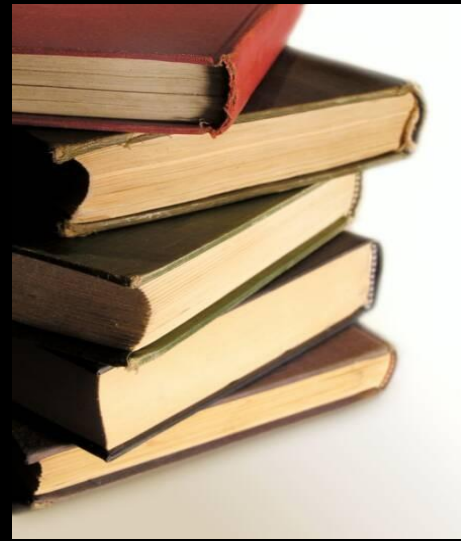
2. ใช้กระดาษทั้ง 2 ด้าน เพื่อช่วยลดขยะ

3. นำบรรจุภัณฑ์และวัสดุเหลือใช้อื่นๆ กลับมาใช้
ประโยชน์ใหม่ เช่น การนำใช้ซ้ำ ถุงพลาสติก ถุงผ้า
ถุงกระดาษ กล่องกระดาษ ขวดน้ำดื่ม แหือกนม
และกล่องใส่ขนมมาใช้ซ้ำ

4. ยืม หรือเช่าผลิตภัณฑ์ที่ใช้บ่อยครั้ง
เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร

5. เลือกซื้อหรือใช้ผลิตภัณฑ์
ที่ออกแบบมาให้ใช้ได้มากกว่า 1 ครั้ง
เช่น แบตเตอรี่ประจุไฟฟ้าใหม่ได้

Recycle

เป็นการนำวัสดุต่างๆ
ที่ไม่ใช้แล้ว
มาแปรรูปโดย
กรรมวิธีต่างๆ
เพื่อนำกลับมาใช้ใหม่

การ Recycle อย่างง่ายๆ ที่เราสามารถทำได้

 คัดแยกขยะก่อนลงถังเพื่อให้ง่ายต่อการนำไปรีไซเคิล

- ขยะเปียก
- ขยะแห้ง
- ขยะรีไซเคิล

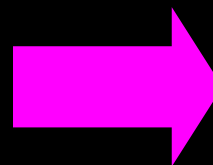

นำวัสดุเหลือใช้อื่นๆ กลับมาใช้ประโยชน์ใหม่
โดยการประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ

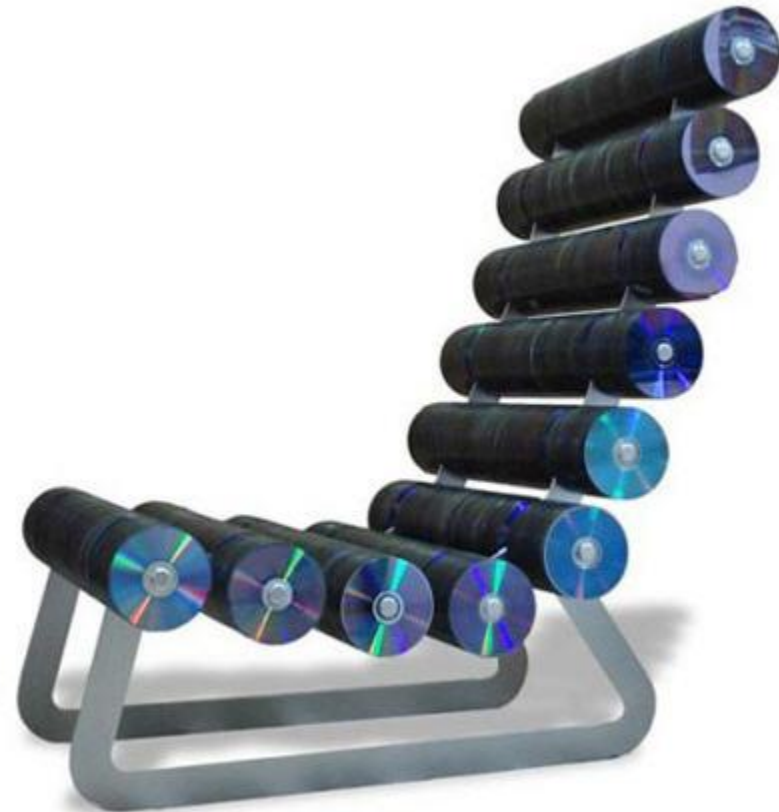
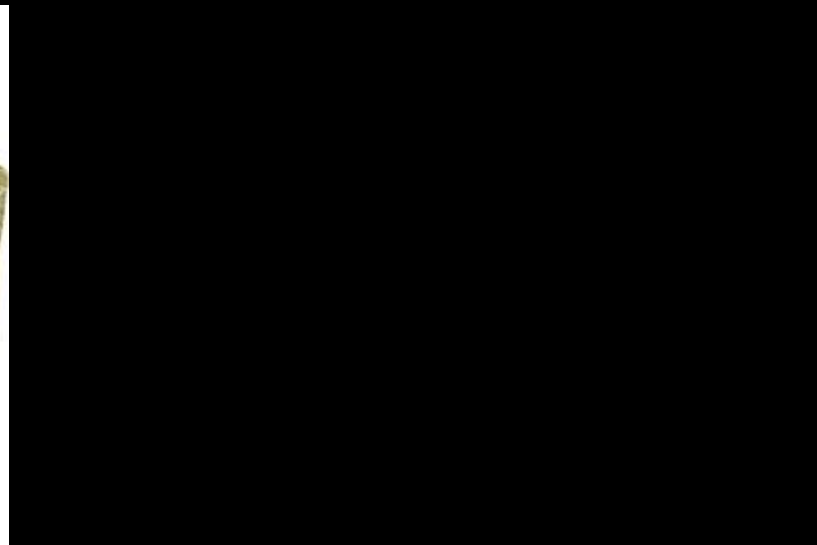
ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการ Recycle

ข้อดีของหลัก 3R

1. ช่วยลดขยะที่กำลังจะท่วมโลก

2. ประหยัดค่าใช้จ่าย

3. สภาพแวดล้อมน่าอยู่

ช่วย
คุณ
เค้า
หน่อย
นะ
ค่ะ

